

Notă de informare privind jurisprudența Curții nr. 209

Iulie 2017

Carvalho Pinto de Sousa Morais împotriva Portugaliei - 17484/15
Hotărârea din 25.07.2017 (Secția a IV-a)

Art. 14

Discriminare

Reducerea unei indemnizații a reclamantei pe motive de sex și de vârstă: *încălcare*

În fapt – Reclamanta, care fusese diagnosticată cu o boală ginecologică, exercitase o acțiune civilă împotriva unui spital căruia îi reproșa erori medicale legate de o intervenție chirurgicală destinată să-i trateze boala. O instanță administrativă admisesese această cerere și îi acordase o despăgubire. În instanța de apel, Curtea Administrativă Supremă confirmase decizia primei instanțe și redusese totodată cuantumul despăgubirii acordate.

În fața Curții Europene, reclamanta a afirmat că decizia Curții Administrative Supreme în cauza sa, opera față de ea o discriminare pe motive de sex și de vârstă. Aceasta s-a plâns, în special, de motivele pentru care această instanță a scăzut cuantumul despăgubirilor care îi fuseseră acordate, nerecunoscând importanța pe care o avea pentru ea viața sa sexuală de femeie.

În drept: Art. 14 coroborat cu art. 8: Progresul spre egalitatea de gen reprezintă un scop important pentru statele membre ale Consiliului Europei și doar considerente foarte puternice pot să ducă la estimarea compatibilității cu Convenția a unei diferențe de tratament în acest domeniu. În special, referințele la tradiții, presupuse ca aparținând ordinii generale, sau atitudinile sociale majoritare care există într-o țară anume nu sunt suficiente pentru a justifica o diferență de tratament pe motive de sex. Stereotipurile vehiculate cu privire la anumite grupuri sociale sunt criticabile deoarece interzic aprecierea individuală a abilităților și a nevoilor membrilor acestora.

Deși Curtea Administrativă Supremă a confirmat concluziile primei instanțe, a considerat că intervenția pe care o suferise reclamanta îi agravase acesteia suferințele fizice și psihice, dar că acestea nu rezultau exclusiv din leziunea suferită de reclamantă în timpul respectivei intervenții. Curtea Administrativă Supremă a subliniat că reclamanta „avea deja 50 de ani și era mama a doi copii la momentul operației, vârstă în care sexualitatea nu mai are [avea] atâta importanță, care scade cu vârsta”, și că aceasta „nu are [avea] aparent să se ocupe decât de soțul său” dată fiind vârsta copiilor săi.

Aspectele în joc în litigiu nu vizează considerente ca vârsta și sexul ca atare, ci mai degrabă ipoteza că sexualitatea nu are o importanță egală pentru o femeie în vârstă de 50 de ani, mamă a doi copii, ca pentru o femeie mai tânără. O astfel de ipoteză reflectă o concepție tradițională privind sexualitatea feminină, conform căreia aceasta este în principal legată de procreare și îi este ignorată importanța fizică și psihică pe care o are pentru împlinirea femeii ca persoană. Dincolo de caracterul său moralizator, această ipoteză nu ține seama de alte aspecte ale sexualității feminine care o priveau

pe reclamantă. Cu alte cuvinte, Curtea Administrativă Supremă a formulat o ipoteză generală, fără a-i verifica validitatea în cauza supusă examinării sale.

Astfel cum este formulată în hotărârea Curții Administrative Supreme, această ipoteză nu poate fi considerată o observație redactată neîndemânatic. Luarea în considerare a vârstei și a sexului reclamantei pare să fi constituit un element decisiv în hotărârea adoptată și instituie un tratament diferențiat bazat pe aceste motive.

Curtea arată că, în două hotărâri pronunțate în 2008 și 2014, Curtea Supremă de Justiție urmasse o abordare cu totul diferită a unor acțiuni introduse pentru malpraxis medical de către doi pacienți de sex masculin cu vârsta de 55 și, respectiv, 59 de ani. În respectivele hotărâri, Curtea Supremă de Justiție hotărâse că faptul că cei doi bărbați nu mai puteau avea relații sexuale le afectase stima de sine și le cauzase, unuia, un „șoc psihic considerabil”, iar celuilalt, un „șoc psihic grav”. Pentru a aprecia suma daunelor-interese care să le fie acordată, înalta instanță ținuse seama de faptul că cei doi bărbați nu mai puteau avea relații sexuale, de consecințele care decurgeau de aici pentru aceștia, independent de vârsta lor, de aspectul dacă aveau sau nu copii și de orice alte considerații.

Concluzie: încălcare (cinci voturi la două).

Art. 41: Curtea acordă reclamantei 3 250 EUR pentru prejudiciul moral.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului^{[1][2][SEP]} Redactat de grefă,
prezentul rezumat nu obligă Curtea.

[Note de informare privind jurisprudența](#)